

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Шувар Наталія, Закалик Галина	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ УВАГИ РЕАБІЛІТОЛОГІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	423
Янківська Анастасія	ІСТОРИЧНА КОНЦЕПЦІЯ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО ЯК ІДЕОЛОГІЧНИЙ ФУНДАМЕНТ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ	427
Chaban Nelya	BIOECONOMY AND BIOTECHNOLOGICAL ENTREPRENEURSHIP: THEORETICAL APPROACHES AND CONTEMPORARY INTERPRETATIONS	429
Krokhmal Oleksandr	UKRAINIAN MENTALITY BETWEEN TRADITION AND MODERNIZATION: A PHILOSOPHICAL ANALYSIS	434
Severynchuk Oleksii	EVERYDAY LIFE PRACTICES OF UKRAINIAN MIGRANTS ABROAD AS A FOCUS OF SOCIOLOGICAL RESEARCH: ADAPTATION, INTEGRATION AND CONFLICTS	436

СЕКЦІЯ 5. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ТА МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ

Андрусик Владислав	СТРАТЕГІЯ WINWIN ЯК ІНСТИТУЦІЙНА ОСНОВА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ВЕКТОРУ ВІДБУДОВИ НАПІВПРОВІДНИКОВОЇ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ	442
Бабіна Валентина	РЕГІОНАЛЬНІ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ЯК СЕРЕДОВИЩЕ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДИПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	446
Беньковський Сергій	ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ РЕФОРМИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО УКРАЇНИ	449
Галіцян Ольга	ПРОГРОМАДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ВИМІРАХ ІННОВАТИЗАЦІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЕДУКАЦІЙНОГО СТРАТЕГУВАННЯ	452
Гедікова Наталя	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДИПЛОМАТІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДИНАМІЧНИХ ЗМІН МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН	455
Громико Олександра	ВПЛИВ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ НА АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО УКРАЇНИ	458
Даник Вадим	ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З НАВІГАЦІЙНОЇ ВАХТИ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	461
Дерев'янку Ігор	ІНСТИТУЦІЙНА ТА БЕЗПЕКОВА АСИМЕТРІЯ У ВІДНОСИНАХ УКРАЇНИ З НАТО	463
Дидик Олександр	АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: МІЖ ЗОВНІШНЬОЮ ОБУМОВЛЕНІСТЮ ЄС ТА ВНУТРІШНІМИ БЕЗПЕКОВИМИ ІМПЕРАТИВАМИ	466
Іванова Наталія Федосова Олександра	УКРАЇНА В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ПАРТНЕРСТВ У ФРАНКОМОВНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ (ANNUAIRE FRANÇAIS DE RELATIONS INTERNATIONALES)	470
Іванова Наталія Василега Софія	ТРАНСФОРМАЦІЯ ЧЕСЬКОЇ МОДЕЛІ ПІДТРИМКИ УКРАЇНИ В ДЗЕРКАЛІ ФРАНКОМОВНОЇ АНАЛІТИКИ (СІЧЕНЬ 2026 РОКУ)	474

СЕКЦІЯ 5. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ТА МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ

Андрусик В. В.,

аспірант кафедри міжнародної економіки,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна

СТРАТЕГІЯ WINWIN ЯК ІНСТИТУЦІЙНА ОСНОВА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ВЕКТОРУ ВІДБУДОВИ НАПІВПРОВІДНИКОВОЇ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ

Сучасний етап трансформації світового господарства характеризується перетворенням мікроелектронної продукції на стратегічний ресурс, наявність якого визначає рівень обороноздатності держав, стабільність промислового виробництва та надійність функціонування цифрової інфраструктури. У відповідь на масштабні збої міжнародних ланцюгів постачання, спричинені пандемією COVID-19 та загостренням торговельних суперечностей між Сполученими Штатами Америки та Китайською Народною Республікою, Європейський Союз ухвалив у 2023 році Регламент 2023/1781 (European Chips Act), орієнтований на подвоєння частки європейських виробників у глобальному обсязі мікроелектронної продукції до 20 % за підсумками 2030 року [1]. Запровадження зазначеного нормативного інструменту відкрило для країн, що інтегруються у європейський економічний простір, нові інституційні можливості участі у відновленні власних високотехнологічних потужностей.

Україна, яка набула статусу країни-кандидата у члени Європейського Союзу, отримала автоматичну участь у програмі Horizon Europe та опосередкований доступ до інструментів фінансування досліджень і розробок у напівпровідниковій галузі [1]. Ухвалення урядом у січні 2025 року Стратегії цифрового розвитку інновацій до 2030 року під назвою WINWIN сформувало національну рамку відновлення мікроелектронної індустрії, у межах якої напівпровідникові технології віднесено до чотирнадцяти пріоритетних напрямів інноваційного розвитку держави [2]. Метою проведеного дослідження є обґрунтування ролі Стратегії WINWIN як інституційної платформи інтеграції України до європейської напівпровідникової екосистеми та виявлення основних механізмів синхронізації національної політики з положеннями European Chips Act.

Аналіз положень Стратегії WINWIN показує, що документ закладає підґрунтя для побудови вітчизняної мікроелектронної екосистеми через поєднання нормативно-правових, фінансових та кадрових інструментів. У травні 2025 року Міністерство цифрової трансформації України та Національна напівпровідникова асоціація уклали меморандум про співробітництво, який передбачає підтримку наукових розробок у сфері мікроелектроніки, формування навчальних програм для підготовки відповідних фахівців і поступовий вихід вітчизняних компаній на світові ринки [3]. Постановою Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2025 року № 386 повноваження Міністерства цифрової трансформації розширено за рахунок включення відповідальності за формування державної політики у сферах робототехніки, штучного інтелекту, безпілотних систем і напівпровідникових технологій, що відображає інституційне зміцнення галузевого регулювання.

Принципово важливим напрямом євроінтеграції є розроблення національного законопроєкту про чіпи, узгодженого з європейськими нормативними стандартами. За інформацією, оприлюдненою у грудні 2025 року, відповідний проєкт закону пройшов стадію аналітичного та регуляторного опрацювання, а також рамковий етап консультацій з Європейською Комісією щодо імплементації положень European Chips Act у національне законодавство [4]. Розроблено Дорожню карту напівпровідникової євроінтеграції, що визначає послідовність гармонізації регуляторного середовища, формування пілотних виробничих ліній і створення центрів компетенцій у відповідних сегментах галузі.

Підвищеної уваги потребує визначення сегментів, у яких Україна спроможна забезпечити реальну участь у європейських виробничих ланцюгах. З огляду на надзвичайно високу капітальну інтенсивність побудови сучасних напівпровідникових виробничих майданчиків, орієнтовна вартість яких сягає 15-20 млрд. дол. США за один підприємницький об'єкт, перспективною є концентрація на тих ланках ланцюга створення вартості, що не вимагають надзвичайних капіталовкладень. До таких ланок належать проєктування мікросхем, функціональна верифікація, тестування, корпусування та постачання спеціалізованих газів і матеріалів. Зокрема, європейські партнери виявляють зацікавленість у залученні українських дизайнерських центрів до спільних проєктів, прикладом чого виступає взаємодія з компанією Silvaso у напрямі формування стартового інструментарію для розробників мікросхем (process design kit) і запровадження стажувальних програм для студентів вітчизняних технічних університетів [4].

Окремої уваги заслуговує переоцінка інституційної моделі Європейського Союзу у сфері мікроелектроніки. У вересні 2025 року двадцять сім країн-членів підписали Декларацію про необхідність ухвалення нового Регламенту, умовно іменованого Chips Act 2.0, спрямованого на усунення виявлених недоліків попереднього інструменту, посилення фінансування досліджень і розробок та залучення додаткових інвестицій до європейської напівпровідникової екосистеми [5]. Європейська Комісія розпочала публічні консультації стосовно змісту нового регламенту 5 вересня 2025 року, а внесення відповідного законопроєкту заплановано на перший квартал 2026 року. Така кон'юнктура формує сприятливе вікно можливостей для України, оскільки участь у формуванні європейської галузевої політики на ранніх стадіях підвищує ймовірність врахування національних інтересів у підсумкових нормативних рішеннях.

Доцільно зазначити, що згідно зі Спеціальним звітом Європейської рахункової палати № 12/2025 реалізація European Chips Act просувається нерівномірно: за першим напрямом політики спостерігаються певні затримки, тоді як темпи освоєння інвестицій у виробничі майданчики типу First-of-a-Kind не дозволяють очікувати досягнення двадцятивідсоткової частки європейських виробників на світовому ринку до 2030 року [6]. Така оцінка підтверджує необхідність поглибленого діалогу між Україною та Європейським Союзом не лише у форматі реципієнта допомоги, а і у форматі партнера, спроможного запропонувати власні людські та науково-технічні ресурси для зміцнення європейської мікроелектронної автономії.

Ключовими викликами реалізації європейської інтеграції напівпровідникової галузі України виступають: обмежена капіталовкладувальна спроможність бюджету в умовах воєнного часу; стійка міграція висококваліфікованих фахівців за кордон; технологічне старіння залишків виробничої бази; відсутність повноцінних центрів верифікації та сертифікації мікроелектронної продукції. Подолання зазначених обмежень потребує системного поєднання внутрішніх інституційних реформ із залученням європейських інструментів підтримки, серед яких Horizon Europe, Chips Joint Undertaking, Important Projects of Common European Interest у сфері мікроелектроніки та комунікаційних технологій.

Узагальнюючи проведені дослідження, доцільно сформулювати такі висновки. По-перше, Стратегія WINWIN формує необхідну інституційну рамку для синхронізації національної політики розвитку напівпровідникової галузі з положеннями European Chips Act. По-друге, оптимальною моделлю участі України у європейських виробничих ланцюгах виступає селективна

спеціалізація на ланках із меншою капіталоємністю, що відповідають наявному науково-технічному потенціалу країни. По-третє, формування Chips Act 2.0 створює стратегічне вікно можливостей для просування інтересів України у європейському нормативному середовищі. По-четверте, успішна реалізація євроінтеграційного вектора відбудови мікроелектронної галузі потребує консолідованих зусиль Міністерства цифрової трансформації України, Національної напівпровідникової асоціації, академічної спільноти та приватного сектору, узгоджених із пріоритетами Європейської Комісії.

Література:

1. Regulation (EU) 2023/1781 of the European Parliament and of the Council of 13 September 2023 establishing a framework of measures for strengthening Europe's semiconductor ecosystem and amending Regulation (EU) 2021/694. *Official Journal of the European Union*. 2023. L 229. P. 1–53. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj>
2. Уряд затвердив Стратегію цифрового розвитку інновацій України (WINWIN) до 2030 року : офіційне повідомлення Міністерства цифрової трансформації України від 14 січня 2025 р. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/winwin-ukraina-zatverdila-strategiyu-tsifrovogo-rozvitku-innovatsiy-do-2030-roku>
3. Розвиваємо напівпровідникові технології: підписано меморандум про співпрацю : офіційне повідомлення Міністерства цифрової трансформації України від 26 травня 2025 р. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/technologies/rozvivaemo-napivprovidnikovi-tehnologii-pidpisano-memorandum-pro-spivpratsyu>
4. Вишневецький І. Виробництво чипів в Україні: чи не забула влада про свою амбітну мету і на якому етапі її реалізація. *dev.ua*. 2025. 8 грудня. URL: <https://dev.ua/news/vyrobnytstvo-chypiv-v-ukraini-1765171743>
5. European Chips Act : official webpage. *Shaping Europe's digital future. European Commission*. 2025. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/european-chips-act>
6. The EU's strategy for microchips : Special Report 12/2025. *European Court of Auditors*. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2025. 64 p. URL: https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2025-12/SR-2025-12_EN.pdf

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції